ČTRNÁCTIDENÍK SDRUŽENÍ HORNICKÝCH ODBORŮ

SDRUŽENÍ HORNICKÝCH ODBORŮ
OKD OSTRAVA

zdař bůh

Odborářské noviny * Číslo 6 * Ročník XXIII * 21. března 2013

Zítra se ve Stonavě bude konat 6. Sněm SHO...

Budeme hodnotit naši činnost

Za účasti většiny členů našeho sdružení se 8. března 2013 v Soběšovicích konala další pravidelná Rada SHO. Jejím hlavním obsahem byla příprava Sněmu SHO, kterého by se mělo zúčastnit na 90 delegátů a také hosté včele se zástupci vedení OKD.

Proto předseda SHO Ing. J. Pytlík věnoval přípravě této akce patřičnou pozornost. Prezence začne již v 6,30 hodin a jednání odstartuje tak, aby po 10. hodině mohla začít navazující konference o Dopadech energetické koncepce na zaměstnanost v těžebním průmyslu. Té se zúčastní také zástupci ze Svazu zaměstnavatelů a další odboroví kolegové.

Samotný sněm je organizačně zajištěn a Rada SHO také schválila po detailním projednání návrh rozpočtu SHO pro rok 2013.

Dalším bodem jednání rady byl stav kolektivního vyjednávání v OKD, u kterého není zatím dohodnut růst mezd. Strana odborů informovala přítomné o svém posledním návrhu, který představuje růst tarifů o 5 % od 1. července 2013. Zatím budou vydány nové katalogy profesí a proběhne jednání k příplatkům za práci ve ztížených pracovních podmínkách, které jsou poskytovány v dole i na povrchových pracovištích.

O situaci v oblasti BOZP podal informaci SIBP Ing. V. Potomák. Vývoj ukazatelů úrazovosti za leden 2013 zhruba kopíruje stejnou křivku jako loni s tím, že úrazová četnost dosáhla hodnoty 6,67.

Zmínil také problémy s dodržová-

pokračování na str.č.2

▲ *Včele jednání Rady SHO byli předseda OS PHGN Bc.J.Sábel /na snímku vlevo/ a předseda SHO Ing.J.Pytlík...*

Odboráři z Lazů bilancovali na výroční konferenci...

Zaměřili se na hospodárnost

V Kulturním domě v Orlové se 14. března konala výroční konference základní odborové organice lokality Lazy Dolu Karviná. Padesátka delegátů se sešla, aby vyhodnotila svou činnost v uplynulém ročním období a určila své aktivity v letošním roce.

Po schválení programu a potřebných komisí vyzval předseda ZO F. Riedl předsedu SHO Ing. J. Pytlíka, aby přítomné seznámil s aktuálním děním v odborech. Ten se věnoval několika stěžejním tématům, která mají pro odboráře význam. Byla to Kolektivní smlouva vyššího stupně /zajištění reálné mzdy/, KS OKD – není dosud dohodnut růst mezd a zatím platí dosavadní KS, smlouva se Sdružením na ochranu nájemníků – možnost poradenství bez poplatků, rozpočet hornického svazu – bude muset být posílen vyššími odvody a rovněž rozpočet SHO, který je deficitní. Z toho důvodu bude potřeba v budoucnosti navýšit i odvody na SHO o 3 koruny na člena za měsíc.

Zpráva o činnosti, kterou přednesl předseda Riedl, byla dalším bodem programu. V ní předseda popsal činnosti, kterým se odboráři z Lazů věnují - od kolektivního vyjednávání přes činnost v oblasti BOZP a hospodaření až po zajišťování kulturních a sportovních aktivit pro své členy. Zmínil se rovněž o Zásadách hospodaření, ve kterých se mnohé položky po schválení konferencí budou měnit tak, aby odborová organizace hospodařila zodpovědně.

Po uvedení zprávy revizní komise vystoupil také ZIBP J.Pavlištík, který se věnoval vyhodnocení oblasti BOZP. Uvedl, že na lokalitě Lazy bylo vloni zaznamenáno 54 evidovaných a 20 registrovaných úrazů s 94% odškodněním. Zmínil se i o mimořádných událostech, statistice chorob z povolání a dosaženém počtu NPE.

Dalším bodem jednání byl rozpočet organizace na rok 2013, který podrobně vysvětlila hospodářka Ing.T.Karkošková. Rozpočet byl navrhnut tak, se mohly odvádět navýšené příspěvky na OS PHGN a SHO. Zahrnuje úsporná opatření, která jsou součástí Zásad hospodaření s odborovými prostředky. Jejich podrobný popis přednesl předseda Riedl. Delegáti oba akty potom schválili, když předtím proběhla diskuse, jež se týkala vyrovnaného hospodaření a zvýšení odvodu na SHO o 3 koruny od roku 2014. Konference toto navýšení schválila s tím, že se bude v příštím období řešit i se zvýšením členských příspěvků, k němuž někteří delegáti vyzvali odborovou organizaci v předchozí diskusi.

Schválením usnesení byla pak konference ukončena.

redakce ZB

Odbory přicházejí s novým návrhem

Přesto, že dosavadní vyjednávání KS OKD pro roky 2013-2017 nepřineslo v oblasti růstu mezd žádné výsledky, přichází strana odborů s novým návrhem. Odborové organizace se dohodly dne 19. 3. 2013 na kompromisním návrhu ve mzdové oblasti KS 2013-2017. Tento návrh bude předán do 20. 3. 2013 straně zaměstnavatele. Odbory hledají východisko ze současné složité situace. Navrhují růst tarifů (základních mezd) od 1. 7. 2013 v průměrné výši 5,6 %, což představuje celoroční růst tarifů v průměru 2,8 %. Uvedeným krokem by se měla bezpečně pokrýt inflace, která se předpokládá ve výši 2,1 %.

Doufáme, že tímto způsobem bude zachována reálná mzda zaměstnanců OKD včetně udržení jejich pracovních míst. **předseda SHO, Ing.J.Pytlík**

Z pravidelné porady ZIBP

V závodním klubu bývalého závodu 3 Dolu Darkov se 6. března 2013 sešla většina závodních inspektorů bezpečnosti práce /ZIBP/ na své pravidelné měsíční poradě.

V úvodu jednání seznámil přítomné bezpečnostní technik Dolu Darkov Ing. J. Huczala se složitou ekonomickou a těžební situací, když se letos očekává snížení těžby z takřka 3 milionů tun vloni na letošních 2,4 mil. tun. Pak už se věnoval ukazatelům úrazovosti, které se postupně snižují /52 registrovaných úrazů v roce 2012 oproti 57 v roce 2011/ včetně úrazové četnosti, jež dosáhla vloni hodnoty 7,75. Vyzval přítomné ZIBP , aby přinášeli podněty k dalšímu zlepšování uvedeného stavu. Hovořil rovněž o zásadách ke snížení úrazovosti a o celém systému BOZP - od informovanosti přes nástěnky a informátory přes šetření úrazů až po měsíční prověrky bezpečnosti na jednotlivých pracovištích.

Na jeho slova navázal SIBP Ing. V. Potomák, který v dalším průběhu jednání informoval o úrazovosti v OKD za měsíc leden 2013 /18 registrovaných úrazů – vloni 22/, úrazová četnost dosáhla hodnoty 6,67.

K dalším tématům pak patřilo „mikroklima“, kde by se ZIBP měli plánovitě věnovat při kontrolních fáraních dodržování mikroklimatických přestávek. S tím souvisí i poskytování příplatků za mikroklima u pohyblivých profesí za každou hodinu. Hovořil rovněž o poskytování příplatků za práci ve ztíženém pracovním prostředí i na povrchových pracovištích.

Informoval také o dohodě o spolupráci s OBÚ, která představuje zejména společná kontrolní fáraní dozorových orgánů Státní báňské zprávy a ZIBP.

V závěru jednání byly rovněž projednány informace z mítinků SAFETY a plán odborových akcí v nejbližším období. **red**

▲ *Snímek z konference odborářů z Lazů - zleva předseda F.Riedl, ZIBP J.Pavlištík...*

Zítra se ve Stonavě bude konat 6. Sněm SHO...

Budeme hodnotit naši činnost

pokračování ze str.č.1

ním nepřetržitého odpočinku mezi směnami a s výkladem tohoto pojmu. Ke spornému tématu také patří výklad „projednání“ organizačních změn na Dole Darkov a omezení hromadné dopravy na dolech Darkov a ČSM. Rada rovněž projednala problematiku uzavírání pracovních smluv na dobu určitou a neurčitou na VOJ SC.

V závěru jednání vystoupil předseda hornického svazu Bc.J.Sábel, který přítomné seznámil s přípravou a organizací Sněmu OS PHGN, který proběhne v odpoledních hodinách 18. dubna 2013 v Luhačovicích. Hovořil i o rozpočtu svazu, který je silně závislý na úsporném hospodaření a prodeji majetku – hotely Fontána /z toho prozatím sešlo/. Informoval i o jednání tripartity, které nepřineslo při malé účasti ministrů Nečasovy vlády nic nového.

Příští jednání Rady SHO proběhne 12. dubna 2013 v Havířově. **red**

Mzdy občanů ČR reálně klesly, ekonomika je v nejdelší recesi

Česká ekonomika se nachází v nejdelší recesi od roku 1997. Minulý týden to uvedl Český statistický úřad (ČSÚ). Podle jeho zpřesněného odhadu ekonomika loni klesla o 1,2 procenta. Úřad údaj o vývoji ekonomiky za celý loňský rok zhoršil, ještě v únoru počítal s poklesem ekonomiky o 1,1 procenta. Ve stejném období sice v ČR vzrostla průměrná mzda, reálně ovšem klesla. Trend jde ruku v ruce s růstem cen.

Ekonomická recese zřejmě překoná i tu z devadesátých let, která trvala rovněž jako loni čtyři čtvrtletí.

„Loňský pokles české ekonomiky odráží kondici jejích největších obchodních partnerů, zejména Německa a dalších zemí eurozóny. Letos očekáváme stagnaci jak evropské, tak i české ekonomiky,“ uvedl Jiří Moser z PricewaterhouseCoopers. Dodal, že očekává oživení k závěru roku. Projevit by se mělo až v následujících letech.

Bilanci vylepšily jen bonusy manažerům

Průměrná mzda za loňský rok meziročně stoupla o 665 korun na 25 101 korun. Reálně však po odečtení inflace klesla o 0,6 procenta. V závěrečném čtvrtletí sice reálně stoupla, ale vylepšení bylo jen sezónní zejména s ohledem na mimořádné odměny nejlépe placených pracovníků k závěru roku.

„V posledním čtvrtletí došlo ke zcela mimořádnému mzdovému vývoji, jehož příčiny lze zejména spatřovat nikoli v náhlém zlepšení hospodářské situace podniků, ale ve změně daňové legislativy směrem k narovnání degresivního zdanění u nejvyšších příjmů, která platí od počátku roku 2013. Lze tedy předpokládat, že některé podniky využily na konci loňského roku příležitost a v předstihu vyplatily svým manažerům mimořádné odměny, které jindy bývají vypláceny až v prvních měsících následujícího roku,“ vysvětlil ČSÚ.

Ceny rostou

Pokles reálných mezd, s nímž se Češi potýkají, jde ruku v ruce s růstem cen. V únoru spotřebitelské ceny vzrostly oproti lednu o 0,1 procenta. Inflace ale meziročně zpomalila z lednových 1,9 na 1,7 procenta. Podle Jiřího Škopa z Komerční banky je ovšem hlavním protiinflačním faktorem vývoj kolem koruny.

V únoru rostly hlavně ceny paliv, zlevnily některé potraviny s výjimkou zeleniny a nealkoholické nápoje. Zdroj: Novinky

Odměna za práci nesmí být nižší než státem stanovená minimální mzda. Ta stále činí 8000 korun měsíčně nebo 48,10 korun za hodinu.

Minimální mzdu pobírá kolem 90 tisíc lidí, tedy zhruba tři procenta zaměstnanců v podnikatelské sféře. Odhaduje to společnost Trexima, která pro ministerstvo zpracovává Informační systém o průměrném výdělku.

Minimální mzda je v roce 2013 stejná

Zvýšení minimální mzdy má přesto význam pro mnohem více pracovníků. Současně by totiž stouply i úrovně zaručené mzdy, tedy minimální tarify pro jednotlivé skupiny profesí (podrobněji níže). Výjimkou je nepodnikatelská sféra, odměňovaná podle platových tabulek.

Zatímco vlády vedené ČSSD zvyšovaly minimální mzdu každý rok, někdy dokonce dvakrát, po nástupu kabinetu Mirka Topolánka (ODS) se růst zastavil.

Tehdejší ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas (ODS) krátce po svém nástupu jen zaokrouhlil minimální mzdu na nynějších 8000 korun, což od ledna 2007 znamenalo zvýšení o pouhých 45 korun měsíčně. Podle Nečase však lidem zůstalo více peněz než dříve, a to díky zvýšení daňových slev a zavedení bonusu na dítě.

Ani od začátku roku 2013 se tedy sazby minimální mzdy nezvýší. Ministerstvo práce a sociálních věcí totiž navzdory rostoucí inflaci nenavrhne její změnu.

Českomoravská konfederace odborových svazů přitom požaduje, aby minimální mzda od ledna 2013 vzrostla nejméně o 20 procent. Za posledních šest let, během nichž vláda minimální mzdu nezvýšila, totiž stouply spotřebitelské ceny téměř o pětinu a v příštím roce dále porostou. Zdroj: Aktuálně

Stav nezaměstnanosti zatím nejhorší

Již šestý měsíc v řadě roste v Moravskoslezském kraji počet evidovaných uchazečů o zaměstnání, přičemž ke konci února se zvýšil jejich počet o 1 491 na celkových 87 580. Zároveň na 10,0 % vzrostl i podíl nezaměstnaných osob. Po tříměsíčním poklesu se v MSK zvětšil počet volných pracovních míst, i když jen o 188.

Podíl nezaměstnaných osob v našem kraji (nový ukazatel nezaměstnanosti od ledna 2013), který vycházel z 84 681 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let, se zvýšil o 0,2 p. b., a to na konečných 10,0 %. Tento podíl meziměsíčně stoupl ve všech okresech MSK. Největší nárůst podílu nezaměstnaných zaregistrovaly okresy Karviná a Ostrava (shodně +0,2 p. b.).

Během února ukončilo evidenci na kontaktních pracovištích ÚP ČR v MSK celkem 4 665 osob. Bylo to méně, a to jak meziměsíčně (-1 499 osob), tak i oproti loňskému únoru (-1 715). Do nového zaměstnání nastoupilo nebo začalo podnikat 2 231 (tj. 47,8 %) osob z celkového počtu uchazečů s ukončenou evidencí. Sankčně bylo v našem kraji vyřazeno 126 osob, tj. 2,7 % ze všech uchazečů, kteří ukončili evidenci.

Nárok na podporu v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci mělo koncem února 17 924 uchazečů o zaměstnání, tj. 20,5 % všech registrovaných lidí bez práce v našem kraji.

Souhrnný počet volných pracovních míst v registrech kontaktních pracovišť ÚP ČR v MSK po tříměsíčním poklesu vzrostl o 188 na úhrnných 3 389. Největší nárůst zaznamenaly okresy Frýdek-Místek a Ostrava (shodně +116). V meziročním porovnání bylo v MSK o 720 míst méně. Na jedno volné pracovní místo v našem kraji tak připadalo 25,8 uchazečů o zaměstnání.

Aktivní politika zaměstnanosti

Prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podpořila v únoru krajská pobočka ÚP ČR v Ostravě vytvoření 172 pracovních míst, nejvíce společensky účelných pracovních míst (+89) a míst v rámci veřejně prospěšných prací (+78). V MSK během února nastoupilo do rekvalifikací 300 uchazečů a zájemců o zaměstnání a dalších 315 uchazečů a zájemců o zaměstnání zahájilo zvolenou rekvalifikaci.

Z materiálů poskytnutých ÚP ČR v Ostravě.

redakce ZB

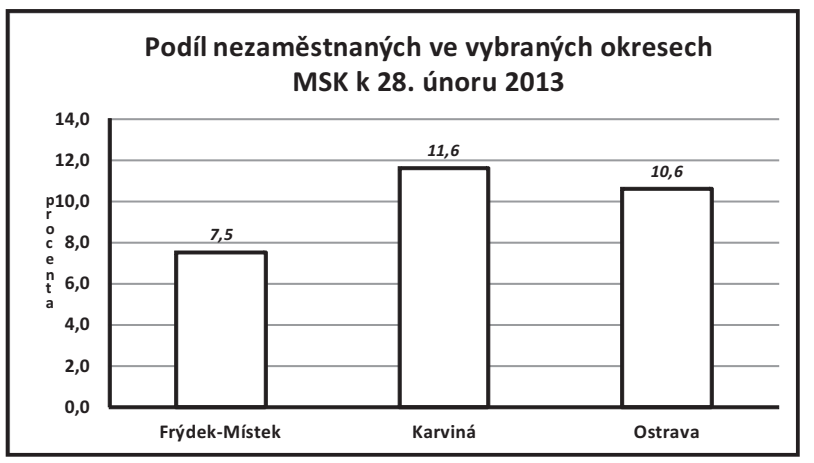

▲ *Snímek z konference - zleva předsedkyně ZO V.Kunzová a M.Szlaur...*

Z odborové konference na Úpravně Dolu Darkov

V Závodním klubu Dolu Karviná /ČSA/ se 15. března v odpoledních hodinách konala výroční konference odborářů z Úpravny Dolu Darkov.

V úvodu jednání vystoupil nejdříve vedoucí provozu úpravny Ing.J.Vyoral, aby přítomným delegátům přiblížil současnost i budoucnost jejich pracoviště. Pochválil úpraváře za výsledky minulého roku, kdy bylo zpracováno 3,3 milionu tun uhlí. Pro letošek se počítá s rekonstrukcí sazeček a filtrační části provozu. Problémem je, že na tyto investice není dostatek financí. Velká změna nastane k 1. červenci 2013, kdy přijde několik desítek pracovníků z úpravny na Dole Karviná /ČSA/ a to bude představovat větší důraz na organizaci práce a zaškolení těchto lidí na parametry úpravny. Zvláště, když se v budoucnu očekává další nárůst produkce upraveného uhlí. V následné diskusi pak delegáti upozornili na některé nedostatky – potíže s osvětlením a životností žárovek, poruchovost výtahů.

V dalším průběhu jednání vystoupil předseda SHO Ing.J.Pytlík, který informoval o průběhu vyjednávání Kolektivním smlouvy OKD, o rozpočtech hornického svazu i SHO. V této souvislosti požádal o navýšení odvodu příspěvků na SHO o 3 koruny na člena měsíčně. Jeho žádost delegáti později schválili. V následné diskuzi se hovořilo o prémiových řádech a možnostech přerozdělování peněz zaměstnancům.

Následovala zpráva o činnosti a plán práce na rok 2013, který přednesla předsedkyně ZO V.Kunzová. Ta sdělila, že i když je organizace početně malá, je schopna realizovat svou tradiční činnost. A to zejména tu mimopracovní od oslav dne MDŽ, přes Den dětí, setkání s jubilanty až po nohejbalový turnaj. Hlavním bodem jednání pak bylo hlasování o sloučení s odborovou organizací Dolu Darkov. Delegáti tento návrh odmítli a jednohlasně zvolili další existenci organizace v dosavadní podobě. Současně prodloužili stávajícímu závodnímu výboru mandát o další volební období. Novým členem závodního výboru se stal P.Parůžek, který nahradil M.Szlaura.

Jednání konference bylo ukončeno schválením usnesení. **red**

Proběhly Evropské odborové akční dny

Evropská odborová konfederace, její členské odborové konfederace a evropské odborové federace uspořádaly akční dny v souvislosti se zasedáním Evropské rady ve dnech 14. a 15. března 2013. Je tomu i v kontextu příprav plánu, který bude projednávat Evropská rada v červnu 2013 a který se zaměří na sociální rozměr Hospodářské a měnové unie, včetně sociálního dialogu.

Odborové akce proběhly 13. března na národní úrovni a 14. března v Bruselu. Hlavním cílem je prosazovat evropskou „sociální smlouvu“ která by měla být základem sociálního rozměru Evropy, zviditelnit odborové priority pokud jde o hospodářskou a měnovou unii a o budoucí podobu ekonomické správy a řízení pro udržitelný růst a zaměstnanost. Výkonný výbor EOK přijal 5.3. prohlášení směřované březnové Evropské radě.

V průběhu evropských akčních dnů byla hlavní pozornost věnována nezaměstnanosti, zejména dramatické situaci mladých lidí, jelikož jejich nezaměstnanost v některých zemích EU dosahuje až 50 %.

ČMKOS se připojuje k akčním dnům evropských odborů. Otázky zaměstnanosti, včetně požadavků garancí pro mladé lidi, byly nastoleny na posledních jednáních tripartitní RHSD. Nezaměstnanost dramaticky stoupá i v ČR a ČMKOS dlouhodobě kritizuje naprosto neúčinnou a finančně nezajištěnou vládní aktivní politiku zaměstnanosti. ČMKOS požaduje razantní prorůstovou politiku, bez níž nelze očekávat zlepšení situace na českém trhu práce.

K evropským akčním dnům se svými aktivitami ve dnech 12.-13. 3.2013 přihlásil zejména Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR.

Zdroj: cmkos.cz

Předseda odborů z Dolu ČSM Jaroslav Vlach říká:

Mým krédem je pracovat, jako by zítra byly nové volby

Od roku 2003 se každoročně uděluje u příležitosti svátku patronky horníků, sv. Barbory, nejvyšší hornické ocenění – resortní medaile Jiřího Agricoly jako ocenění pracovníků v organizacích podléhajících dozoru státní báňské správy, ministerstev a ústředních orgánů zabývajících se hornictvím.

Již několik let jsou mezi vyznamenanými i odboroví funkcionáři. Držiteli této medaile se v minulosti funkcionáři OS PHGN Cyril Zapletal, Jan Sábel, Jan Smolka, Josef Nejezchleba, Pavel Hliněný a František Nekola. V prosinci převzal z rukou předsedy ČBÚ Ivo Pěgřímka resortní medaili J. Agricoly předseda Základní organizace PHGN Dolu ČSM v OKD Ing. Jaroslav VLACH. Jde o dlouholetého odborového funkcionáře, který je od počátku devadesátých let předsedou jedné z největších základních organizací v rámci odborového svazu, včetně dalších odborových funkcí v rámci svazu i ČMKOS, což samo o sobě má velkou vypovídající hodnotu o odborářských i lidských kvalitách Jaroslava Vlacha.

V hornictví pracujete mnoho let a patříte mezi nejzkušenější odborové funkcionáře jak v rámci Sdružení hornických odborů OKD, tak i v rámci odborového svazu. Podělte se s námi o váš pracovní a odborářský životopis v hornictví?

Po vyučení v oboru elektromechanik na Středním odborném železničním jsem maturoval na SŠPP elektro v Ostravě. V roce 1973 jsem nastoupil na Důl ČSM ve Stonavě, nejprve do úseku rubání a později do elektroúseku jako důlní elektromontér – předák, kde jsem autorem, nebo spoluautorem 17 realizovaných zlepšovacích návrhů. Od roku 1981 jsem pracoval také jako dobrovolný báňský záchranář s pověřením k funkci četaře. Zúčastnil jsem se více než pěti set záchranářských zásahů v mnoha dolech OKR. V souvislosti s tím jsem byl vloni vyznamenán záchranářským záslužným křížem. Od roku 1990 dosud jsem uvolněn pro výkon odborové funkce, vzápětí jako předseda ZO OS Dolu ČSM a místopředseda Sdružení hornických odborů OKD. Současně jsem členem Sněmu Českomoravské konfederace odborových svazů za odborový svaz horníků, kde jsem i členem Rady svazu, místopředsedou Regionální rady odborových svazů ČMKOS a členem tripartity Moravskoslezského kraje. V roce 2004 jsem na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně získal titul bakalář v oboru sociálně ekonomickém a v roce 2006 titul inženýr v oboru manažersko ekonomickém. Nikdy jsem nebyl a nejsem členem žádné politické strany.

Být odborovým funkcionářem na šachtě je především o práci s lidmi a pro lidi. Při ohlédnutí zpátky, co vám tato práce dala a co naopak vzala?

Dala mi hlavně pocit užitečnosti, kdy zpětná vazba od členské základny jasně signalizuje, že tato práce má žádoucí efekt. Navíc mě přiměla k určité sebekázni, nečekat v kanceláři až si členové základní organizace budou na něco stěžovat, ale jít za nimi na pracoviště v dole i na povrchu a tam s nimi prodiskutovat jejich problémy a požadavky a okamžitě pracovat na jejich řešení.

Naopak, vzala mi iluze o tom, že pravda snad zvítězí jen tak sama o sobě. Není to tak, pravdě se musí pomoci, ta se musí, někdy i s patřičnou razancí, prosadit, a to je parketa pro uvolněné funkcionáře, kteří by měli řešit spory, pokud možno, se zachováním anonymity stěžovatelů.

Co byste po mnohaletých zkušenostech vzkázal mladým zaměstnancům? Mají vstupovat do odborů a proč?

Určitě ano, už jen proto, že pouze silné odbory mohou sjednat kolektivní smlouvu, jejíž závazky v oblasti mzdových, pracovních a sociálních podmínek vysoce převyšují vyjednávací možnosti jednotlivců. Samozřejmě, že je zde i celá řada dalších odborových výhod od sociálních podpor v nemoci, přes právní poradnu a jubilejní odměny po různé odborové akce. Když navíc lze část příspěvků odečíst z daní a většinu člen inkasuje jinou formou zpět, dá se říci, že být v odborech se vyplatí. Přesto i u nás je několik desítek svérázných jedinců, kteří si snad myslí, že by výše uvedené podmínky dostali od zaměstnavatele jaksi automaticky, bez existence odborů a tak raději ušetří za odborové příspěvky a vezou se na výhodách z kolektivního vyjednávání jako černí pasažéři. Je povinností funkcionářů tyto zaměstnance přesvědčit a tak posílit vyjednávací pozici odborů. Zní to otřepaně, ale stále platí: „V jednotě je síla“.

Jste místopředsedou SHO OKD a dlouholetým předsedou Závodního výboru PHGN na Dole ČSM. Mohl byste nás stručně seznámit s vaší základní organizací?

Jsme největší základní organizací v rámci SHO a možná i odborového svazu. Počet našich členů se pohybuje mezi čísly 2800 a 2900. Organizovanost dlouhodobě osciluje kolem 90 procent, což je hodnota, na kterou jsme právem hrdí, a která svědčí o uvědomělosti našich členů. Specifikem je, že členy naší ZO jsou také zaměstnanci několika firem působících v areálu Dolu ČSM, na něž naše ZO vztáhla svou působnost.

Hornická profese je mimořádně náročná. Zaměstnanci potřebují zvláštní pracovněprávní i zdravotní ochranu. Jak se vaše odborová organizace podílí na jejím zabezpečování?

V pracovněprávní oblasti se všichni funkcionáři i aktivisté pravidelně školí a samostudiem vzdělávají, aby mohli okamžitě a kvalifikovaně argumentovat při prosazování oprávněných požadavků zaměstnanců a našich členů, ale ve složitějších případech se spoléháme především na pomoc našeho odborového právníka, jehož úspěšnost je obdivuhodná. Ochrana zdraví patří samozřejmě k prioritám naší ZO a zajišťujeme ji prostřednictvím aktivu více než 50 úsekových inspektorů bezpečnosti práce, kteří pod vedením dvou závodních inspektorů bezpečnosti práce (členů Výboru BOZP OKD) neustále monitorují všechna pracoviště v dole i na povrchu a okamžitě hlásí a napravují nebezpečné stavy.

Zasedáte rovněž v Radě OS PHGN a máte tedy dobrý přehled o dění ve svazu. Jak hodnotíte činnost Rady a potažmo vedení odborového svazu. Máte nějaké náměty nebo připomínky?

Myslím, že Rada i vedení svazu zajišťuje sdružením a členům svazu spolehlivý odborový a právní servis, důstojně reprezentuje svaz v rámci ČMKOS, tripartity i před veřejností a je respektovaným sociálním partnerem příslušných státních, podnikatelských a společenských institucí.

Veškeré moje náměty a připomínky, stejně jako ostatních funkcionářů, se projednávají na zasedáních Rady, vedení svazu je garantem toho, že budou řádně vyhodnoceny a pokud Rada rozhodne, tak i realizovány. Není tedy třeba je dále rozebírat.

Jste držitelem nejvyššího hornického vyznamenání. Jaké je pracovní krédo úspěšného odborového funkcionáře?

Nikdy neponechat žádný problém neřešený, nepodléhat uspokojení z dosavadních úspěchů, vážit si svých voličů, naslouchat jejich názorům a okamžitě reagovat na jejich podněty. Chovat se zkrátka tak, jako bych byl včera zvolen a zítra by byly nové volby. **Petr KOLEV**

▲ *Ing. Jaroslav Vlach...*

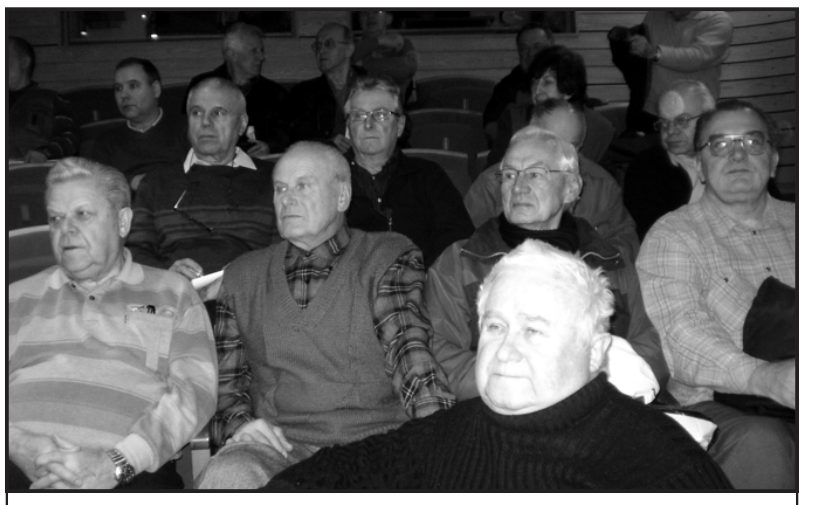

▲ *Snímek účastníků přednášky Ing.V.Kabourka...*

Americký hornický ráj

V pondělí 11. března zažili účastníci besedy KPHMO v Havířově procházku hornickým rájem. Tak se dá charakterizovat zážitek z přednášky Ing.V.Kabourka, z jeho vzpomínek na cestu v rámci přípravy projektu POP 2010.

Předseda pobočky v úvodu popřál březnovým jubilantům a připomněl členům klubu plánovaný zájezd na Evropské setkání hornických spolků v Košicích.

Následovala beseda o americkém hornictví a ostrovech Galapágy. Už z pohledu na mapu dolu bylo jasné, že příroda zde uhlí nabízí, obrazně řečeno na zlaté míse. Povrch šachty tvoří pouze smontované unimo buňky, bez šaten, skladů a úpravny! Osádky jednotlivých dolů byly velikosti našich úseků, od 100 do 300 lidí. Mocnost sloje 3 metry, v jednom případě do 4 metrů a délka postupu v kilometrech. Osádka jede k porubu úpadnicí autem, po směně přesedne do svého a odjíždí domů, bez koupání a převlékání. Důl je neplynující a s ideální smáčivostí uhlí. Roční těžba dolu Mach Mine je 5,7 milionu tun! Náklady vycházejí kolem 10 dolarů na tunu. Zajištění chodeb je provedeno pomocí svorníků. Zřejmě díky velikosti osádek a téměř rodinnému přístupu k práci na šachtě zde nemají odborovou organizaci. Lidé tu považují práci na šachtě za čest. Beseda byla doplněna zmínkou o striktním zákazu pití alkoholu na veřejnosti a americkou samolibostí přehlížet dění jinde ve světě.

Pro ty, kteří přišli na téma Galapágy, zbylo pouze 15 minut, do kterých se směstnal stručný souhrn základních informací o tomto specifickém souostroví, jeho přírodě a zvláštnostech.

Jediným negativem besedy bylo nepoužití mikrofonu, proto někteří z nás starších měli problém vše v klidu vyslechnout. Beseda tradičně pokračovala v přilehlé kavárně u hornické svačiny a piva. Tímto ještě jednou děkujeme Ing.V.Kabourkovi za velmi hodnotnou informaci o hornictví ve světě.

Jan Navrátil

Vyšel Zpravodaj KPHM

Hornický zpravodaj za 1. čtvrtletí 2013 přináší na prvních stránkách nekrolog nazvaný „Za Milanem Kovalčíkem“ a druhý nekrolog s názvem „Zemřel Prof.Ing. Martin Vavro CSc“. Krátká informace oznamuje, že nositelem Ceny Ing. Stanislava Vopaska pro rok 2012 se stal čestný člen KPHM Prof.Ing. Jiří Grygárek CSc. Ing Rojíček svým článkem připomíná Techné 2012 a O.Klepek nazval svou stať „Pracovní seminář Hornické památky na Ostravsku“. Autorská dvojice J.Biolková a P.Kašing se zabývají historií vývoje Hornické fakulty VŠB v Ostravě. Další autorská dvojice K.Slíva a J.Grygárek ve svém článku oznamují, že část unikátní štoly v Horním Slezsku má být zpřístupněna již v roce 2014. D.Pavelek otiskuje na stránkách zpravodaje první část svého seriálu „Ze života horního inženýra Dušana Pavelka“. Nechybí ani pravidelná rubrika „Blahopřání jubilantům“ a Ing.M.Šlachta připomíná sanace území bývalé koksovny Karolina. K.Slíva je autorem tří článků s názvy Naučná stezka v Heřmanicích zpřístupněna veřejnosti, Uhlí ve světě v roce 2011 a Drobné zprávy ze světa. V závěru zpravodaje jsou pak umístěny pozvánky na přednášky a akce, které pobočky KPHM uspořádají ve 2. čtvrtletí 2013. jn

Klub bude slavit padesátiny

V hornosušském Domečku se 14. března uskutečnila výroční členská schůze Klubu hornických důchodců Dolu František /KHD/. Po odeznění hornické hymny uvítala 124 delegátů a hostů z pověření výboru Mgr.M.Štixová.

Pozvání na výroční schůzi přijali starosta Horní Suché Ing.J.Lipner, předseda Koordinačního výboru důchodců OKD K.Bajtek a předseda Kroužku krojovaných horníků M.Machálek. Ing.J.Lipner, M.Machálek a J.Staš pak přednesli své diskusní příspěvky. Předseda klubu R.Konopka v dalším průběhu jednání uvedl svou zprávu o činnosti. K 31. prosinci 2012 mělo KHD celkem 362 členů. V průběhu roku zemřelo 14 členů, jejichž památku uctili účastníci schůze minutou ticha. Své členství v klubu zrušili 3 členové, naopak ale přibylo 22 nových. Také loňský rok se vyznačoval vysokou aktivitou seniorů. V únoru to byl Havířský bál, v květnu zase oslava Dne matek. Smažení vaječiny i Letní slavnost dopadly na jedničku, stejně jako zájezd do Nošovic. Ve dnech 16. až 20. července se konal 2. ročník Řezbářského plenéru pod názvem „Vtiskni stromu duši“. Tato akce se ostatně bude konat i v letošním roce. Slavnostní atmosféra zavládla i při oslavách Dne horníků a jubilantů. Loňského září se senioři pobavili při Vinobraní a v říjnu se rozloučili s létem. V prosinci pak uctili památku patronky havířů – svaté Barbory. Předseda Konopka poděkoval členům výboru i úsekovým důvěrníkům za jejich nasazení – bez jejich pomoci by nebylo možno takové množství akcí s úspěchem realizovat.

Nakonec připomněl i významné datum v historii KHD – 24. duben, kdy proběhnou oslavy 50 let založení klubu.

Text a foto: -jn-

▲ *Snímek účastníků výroční schůze Klubu hornických důchodců Dolu František...*

Odbory na webových stránkách

Moderní doba přináší možnosti komunikace, o kterých se nám ještě před nedávnem ani nesnilo. Některé odborové organizace využily možnosti internetu a zřídily si své vlastní webové stránky. Přinášíme proto seznam těchto stránek. Někdy však nejsou ihned aktualizovány nebo jsou dokonce zablokovány, za což se omlouváme. V poslední době však vznikly nové stránky, které jsou a budou doplňovány aktuálními informacemi – Darkov a SHO. A tak vyzýváme ty, kteří mají zájem, aby svými náměty, články, připomínkami nebo informacemi v rámci možností s námi přes internet komunikovali /samozřejmě v rámci běžných společensky slušných zvyklostí/. **redakce ZB**

Organizace:	Adresa:
SHO	http://www.odborysho.cz/
Paskov	http://www.odborypaskov.estranky.cz/
ČSM	http://www.odborycsm.cz/
Darkov	http://www.odborydarkov.cz
Úpravna Darkov	http://www.upravnadarkov.estranky.cz/
ČSA	http://www.odbory-csa.cz/

PEUGEOT 2008 v Ženevě 2013

Malé francouzské SUV technicky vychází z modelu 208, což dokazují i mnohé podobné designové detaily této dvojice vozů.

Segment malých SUV je velice perspektivní, a tak do něj míří mnohé další automobilky. Patří mezi ně i francouzský Peugeot, který na letošním ženevském autosalonu představuje sériové provedení modelu 2008.

Automobil svým designem vychází z konceptu Urban Crossover, který byl poprvé k vidění loni v Pekingu a poté v Paříži, již s označením 2008. Proti studii se sériové provedení liší jen v detailech.

Zajímavým designovým prvkem na boku je „hrb" za B-sloupkem, který je jakousi menší obdobou hrbu ze Škody Roomster. Díky tomu mají pasažéři na zadních místech dostatek místa nad hlavou, výška nad zadním sedákem činí 93 centimetrů.

Svojí technikou 2008 vychází z modelu 208. Auto se dokonce stane nepřímým nástupcem kombi 207 SW, s kombi verzí nynější 208 totiž Peugeot v současnosti nepočítá. 2008 svým vzhledem v mnohém 208 připomíná, jednotlivé detaily jsou však větší – například zadní svítilny procházející do boku karoserie, kde svým tvarem tvoří písmeno C. 2008 se tak nadneseně dá označit za nafouklou 208.

Shodný základ je patrný také v kabině, kde se objevuje stejná palubní deska jako v 208. Nechybí tu ani malý volant s průměrem pouze 35 centimetrů. Ten se sice dobře drží, při klasickém nastavení však zakrývá část přístrojového panelu. Řidič si tak musí delší dobu pohrát s jeho nastavením. Stejným problémem trpí i 208.

Zavazadlový prostor nabízí objem 360 litrů, na délku měří 75 centimetrů, mezi podběhy má 103,5 centimetru. Nakládací hrana leží ve výšce 58 centimetrů. Praktickým detailem je chránič lemu zavazadelníku z kartáčované nerezové oceli. Naopak nepraktický je fakt, že se plato spolu s otevřením víka nezvedá vzhůru. Zdroj: auto.cz

Připravují se na významné výročí

Opět po roce se v neděli 10. března konalo v domě PZKO ve Stonavě výroční rokování více jak osmdesátičlenného kroužku krojovaných horníků /KKH/ a jak vím, jediného kroužku toho druhu, který pracuje při obci, tedy konkrétně ve Stonavě, a tak v čestném předsednictvu nechyběl starosta této skvěle prosperující a stále se rozvíjející obce Ondřej Feber, který přítomné pozdravil rovněž, a předseda KKH Stonava Ladislav Kajzar jemu i všem zastupitelům vyjádřil upřímné poděkování za vše, co pro rozvoj KKH dělají. Při tónech hornické hymny „Hornický stav budiž velebený…" začali a při jiné hornické písně uctili i památku těch, co se dnešních dnů nedožili.

O mnohých aktivitách, se kterými se i na stránkách ZB mnozí čtenáři před časem jistě seznámili, informoval místopředseda stonavského KKH Tomáš Hejda. Jen připomeňme reciproční setkávání s jinými KKH na Karvinsku, významné setkání u prezidenta SR Ivana Gašparoviče, ale i nedávné setkání zástupců hornických města a obcí ČR s místopředsedou Senátu ČR Přemyslem Sobotkou. Je jistě ctí pro každého z členů KKH nosit tradiční hornický stejnokroj. I stonavští krojovaní se v nich zúčastnili nejen této výroční sešlosti, ale také na městských hornických oslavách a pietních okamžicích v Karviné. Čestnou stráž drželi například u nedávno vysvěcených nových zvonů na fryštátském kostele Povýšení svatého kříže, ale s hrdostí byli obdivováni třeba v průvodu u příležitosti vinobraní ve slovenském Pezinku, na dožínkové slavnosti ve Stonavě atd.

Stěžejním úkolem pro členy Kajzarova KKH je dost náročná příprava oslav vzniku jejich předchůdce - Hornického sdružení Stonava v r. 1914. Jak i přítomné vyzval předseda KKH Ladislav Kajzar, aby se všichni porozhlédli doma i mezi svými rodinnými příslušníky i známými po fotografiích či nejrůznějších dokumentech, přibližujících onu stoletou historii hornických tradic ve Stonavě. **Text a foto: (bř)**

▲ *Snímek z výroční schůze Kroužku krojovaných horníků ze Stonavy...*

Osamocený zaměstnanec

Osamocený zaměstnanec. Jak definovat tento pojem a jak zajistit ochranu těchto pracovníků? Co k tomu uvádí legislativa a jaká je praxe se dočtete v tomto článku.

V § 5 odst. 1 písm. e) z. č. 309/2006 Sb., o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, se uvádí, že zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci na pracovišti se zvýšeným rizikem nepracovali osamoceně bez dohledu dalšího zaměstnance, pokud jejich ochranu nezajistí jinak.

Obecně není stanovena definice zaměstnance pracujícího osamoceně, pouze § 1 písm. d) nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru, vysvětluje pojem osamocený zaměstnanec takto: „zaměstnanec, který vykonává práci během pracovní směny na pracovišti sám a bez zajištění soustavného dohledu". V § 2 odst. 2 tohoto nařízení vlády se uvádí, že „Při práci vykonávané osamoceně nebo samostatně musí být zaměstnanec seznámen s pravidly pro dorozumívání mezi zaměstnanci na pracovišti nebo pro dorozumívání s vedoucím zaměstnancem" a dále v § 4 „Zaměstnavatel zajistí, aby osamocený zaměstnanec nebo samostatně pracující zaměstnanec přerušil práci, pokud nemůže pokračovat v práci bezpečným způsobem, a o přerušení práce informoval bez zbytečného odkladu vedoucího zaměstnance, popřípadě zaměstnavatele."

V Příloze k tomuto nařízení vlády - II. Těžba dříví, zpracování vývratů, polovývratů a polomů - je stanovena povinnost zaměstnavatele při těžbě dříví organizovat práci zaměstnanců tak, aby byla zajištěna jejich kontrola minimálně každých 30 minut v průběhu pracovní směny a aby zaměstnanec nepracoval za podmínek, kdy nemůže sám zajistit bezpečné kácení stromů.

Pro pracoviště s dozorem státní báňské správy pak o obsazení pracovišť hovoří § 16 Vyhlášky 22/1989 Sb.: „ Na pracovišti, ze kterého se není možno telefonicky nebo jiným způsobem dovolat nebo hlásit, musí být nejméně 2 pracovníci. Na ostatních pracovištích může být jeden pracovník, v takovém případě organizace určí způsob a čas dovolání nebo hlášení nebo kratší lhůty prohlídek pracovišť dozorčími orgány."

O ochraně osamoceného zaměstnance hovoří i nařízení vlády č. 362/2005 Sb. odst. 8: „Při práci ve výškách a nad volnou hloubkou vykonávané osamoceně nebo samostatně musí být zaměstnanec seznámen s pravidly pro dorozumívání mezi zaměstnanci na pracovišti nebo pro dorozumívání s vedoucím zaměstnancem. Zaměstnanec vykonávající práci uvedenou ve větě první musí být poučen o povinnosti přerušit práci, pokud v ní nemůže pokračovat bezpečným způsobem, a o přerušení práce musí neprodleně informovat vedoucího zaměstnance, popřípadě zaměstnavatele."

Rizikovými pracovišti, kde by se neměla konat práce osamoceně, jsou podle Přílohy 1 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, místa s nebezpečím výbuchu, zasypání, otravy, utonutí, pádu z výšky nebo do hloubky, kde zhotovitel zajišťuje, aby fyzické osoby pracující na takovém pracovišti osamoceně byly seznámeny s pravidly dorozumívání pro případ nehody a stanoví účinnou formu dohledu pro potřebu včasného poskytnutí první pomoci.

Na odlehlých pracovištích, kde není zajištěn dohled, nesmí být výkopové práce od hloubky 1,3 m prováděny osamoceně.

Jak stanovit ochranu osamoceného zaměstnance a pravidla dorozumívání zmíněná ve výše uvedených právních předpisech je podle JUDr. Zdeňka Přesličky z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce individuální, s přihlédnutím k výkonu a riziku práce. Zaměstnavatel by měl stanovit nejlépe vnitřním předpisem, že jde například o verbální, technické, telefonické a jiné dorozumívání.

Ing. František Šorf z Oblastního inspektorátu práce (OIP) pro hl. m. Prahu má s osamocenými zaměstnanci minimální zkušenosti. *Pracovní úraz s tím spojený řešili pouze jednou. Jednalo se o geodeta, který se pohyboval po skončení pracovní doby sám na stavbě. Připomíná, aby se v této souvislosti nezapomínalo i na technické pracovníky, na kontrolory, ostrahu.*

Své zkušenosti nám sdělil také inspektor z oboru lesnictví, Ing. Václav Tourek, z OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu, který říká: „Pokud jde o práce v lese, tak zde je největším nešvarem skutečnost, že pracovníci jsou dnes v naprosté většině v pozici OSVČ. Zde je nastavení v podobě obchodního vztahu se zadavateli práce, a byť se z obecných obchodních podmínek transparentně dozvíte, že není možné akceptovat osamoceného pracovníka na pracovišti, skutečnost je přesně opačná, tj. že pracovníci jsou na pracovišti zjevně osamoceni, kontrolní mechanismy nejsou nijak nastaveny, to znamená, že v reálu se nekontroluje bezpečnost pracovníka, ale kontrola se provádí pouze ve smyslu kvality - množství těženého dřeva. Novodobě zkrátka ustupuje péče o člověka, je zohledňován pouze výkon a kvalita v duchu obchodního vztahu. Mnoha zadavatelům práce je úplně jedno, jak si pracovník počíná, případně zda-li je pracovní výkon bezpečný. Zadavatel práce není v obecné rovině zodpovědný za svého obchodního partnera - OSVČ, a to je základní princip neštěstí. V lepších případech je možné v rámci širšího pracoviště - většího lesního úseku - nalézt 2 i více samostatně pracujících OSVČ, ovšem bez jejich bližší vzájemné vazby, takže lze pouze doufat, že ony samy jsou schopny se případně domluvit na vzájemné kontrole v nějakém časovém rozmezí. Přední místa v pracovní úrazovosti zaujímají právě pracovníci OSVČ. Proto jsme systémově měli snahu vyvinout tlak na pracovníky v lese, jak formou kampaně v roce 2011, tak v roce 2012 v rámci hlavního kontrolního úkolu. Výsledek našeho snažení se případně odrazí v následujících obdobích."

Dle Kateřiny Hrubé z BOZPinfo upravil: **Vladimír Potomák**

ZE SVĚTA HORNICTVÍ

Největší britská uhelná šachta bude uzavřena

Největší kamenouhelný důl ve Velké Británii Daw Mill zůstane uzavřen z důvodu 2 týdny trvajícího požáru ložiska. Sdělil to veřejnosti na začátku března jeho vlastník UK Coal. Uzavření šachty představuje likvidaci nejméně 550 pracovních míst.

Důl Daw Mill stál od 22. února, kdy v hloubce kolem 540 metrů pod zemí vypukl požár. Už 25. února společnost UK Coal sdělila, že důl může být uzavřen natrvalo. Zaměstnanci, kterých je na 650, mohou přijít o práci, i když jich část zůstane v dole na zajištění likvidace. Tiskový mluvčí firmy sdělil, že 50 až 100 pracovníků zůstane v Daw Mill nebo jiné šachtě, kterou firma vlastní.

Likvidace šachty nacházející se v hrabství Warwickshire ve střední části Velké Británie je po 47 letech provozu velkou ranou pro místní těžební průmysl, který se za současné ekologické politiky vlády potýká s konkurencí levného uhlí dováženého z Kolumbie, Ruska a USA.

Už v prosinci minulého roku jiná těžební firma Hargreaves Services informovala, že uzavře skoro 100 let fungující šachtu Maltby a zlikviduje přitom 540 pracovních míst.

Ve Velké Británii byla většina hlubinných černouhelných šachet uzavřena po stávkách v roce 1984 a snížila tak počet pracujích v tomto průmyslu ze stovek tisíců až na 6 tisíc pracovníků v roce 2011. UK Coal z nich zaměstnává takřka polovinu. Firmě patří 6 povrchových dolů a tři hlubinné – v tom Daw Mill. Jejich produkce tvoří 40 % britského uhlí, z toho Daw Mill dobýval jednu čtvrtinu. Společnost se už minulý rok snažila snížit náklady propuštěním 96 pracovníků. „Ten požár zasáhl vše, co jsme se snažili v posledním roce dosáhnout," řekl ředitel UK Coal Kevin McCullough. Zdroj: wnp.pl

Také skupina F na mistrovství světa ve fotbale 2002, ... (tajenka), pohřbila svého favorita. Argentina byla v prognózách odborníků i fanoušků spolu s Francií nejčastěji typovaným finalistou, jenže po 20 letech nepřekročila práh základní skupiny. Obhájci zlata vypadli, protože získali na mistrovství jen jediný bod. Argentinci vybojovali čtyři. Nestačilo ani to.

POMŮCKA: ALNI ALS APO	JÍSTI U STOLU	**ZAČÁTEK TAJENKY**	JMÉNO BÁSNÍKA BŘEZINY	PONOŘENÍ							
SVAZEK OBILÍ											
TAHLE											
TRI-KYSLÍK											
FLOÉM						ŠKRABOŠKA	ŽENSKÉ ZPĚVNÍ HLASY	MATKA ROMULA A REMA	SETINA HEKTARU	**KONEC TAJENKY**	VÝROBCE KLOBOUKŮ
UVAŘENÁ VEPŘOVÁ HLAVA					BLÁTO / KAMARÁDI TRAMP.SLANG						
HORKÝ PRAMEN				SICILSKÝ PŘÍSTAV / REVOLVERY							
JENŽ (knižně)			SPOLEČEN. SKUPINA / DOBÝVATI RAŠELINU						ZNAČKA RADONU / DRUH SLITINY		
ČLENKY HUSITSKÉHO HNUTÍ								KÓD ANTARKTIDY / DOSNA			
TRISTANOVA MILENKA							GYMNAST. CVIK / ASIATKA				
	KRTCI (KNIŽNĚ) / LEDEK SOUNÝ (ZAST.)					MUŽSKÉ JMÉNO / TROPICKÁ ŠŤÁVA				MLÁĎATA OSLA	KYPĚT
KAZY DŘEVA					KASAVA / INIC.HERCE RŮŽKA						
FILIPÍNSKÁ SOPKA				DESKY / OSUDOVÉ ZNAMENÍ					ZKR. SVĚT. STRANY / ZVUČET		
ITALSKÝ PŘÍSTAV								ŠPATNOSTI / NĚMECKY "NEŽ"			
NA JINÉ MÍSTO (SLOVEN.)					JIŽNÍ PLOD / OSOBNÍ ZÁJMENO						
INDIÁNSKÝ SYMBOL						ZLOŘEČITI					
TROSKY						CHEMICKÝ PRVEK					

"Zdař bůh" - Odborářský čtrnáctideník SHO. Redaktor Ing. Vojslav Klepáč. Vydává SHO, Junácká 3, Havířov, telefon: 596 411 775, mobil: 736 758 268, fax: 596 413 647, e-mail: odborysho@seznam.cz, www.odborysho.cz. Povoleno Ministerstvem kultury ČR, č. MKČR E 12776. Vychází čtrnáctidenně. Sazba Ing.Vojslav Klepáč. Tisk MORAVAPRESS s.r.o., Novinářská 3, Ostrava 1. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Redakce ZB se nemusí ztotožňovat s autorizovanými materiály.